పచ్చ కాగితం

ఇందిర చెడ్డపిల్ల కాదు. ఆమెకున్న లోపమల్లా ఏమిటంటే భావనా శక్తి లేకపోవటం. ఈ లోపం సంఘంలో అసంఖ్యాకులకున్నది. అదీగాక భావనా శక్తి అనేది సాంఘిక జీవితంలోనూ, వ్యక్తి జీవితంలోనూ, నీతి విషయంలోనూ ఏ విధంగా ఉపకరిస్తుందో అనేకమందికి తెలీదు. అందుచేత సమాజంలో భావనా శక్తి లేకపోవటమనేది వ్యక్తిలో ఒక లోపంగా ఎంచబడదు. డబ్బు లేకపోవటం ఒక లోపం. నీతిని అంటిపెట్టుకుని ఉండలేకపోవటం మరో లోపం. ఆడదానికి అంతోఇంతో అందచందాలు లేకపోవటం ఇంకో లోపం - భావనా శక్తి ఉందా లేదా అని విచారించేవాళ్లు లేరు.

ఇందిరకు పన్నెండో ఏట పెళ్లయింది. అయిదారు సంబంధాలు చూసి వెంకట నారాయణను ఎన్నుకున్నారు వాళ్లవాళ్లు. ఇందిరకు సొంతంగా ఒక అభిప్రాయమంటూ లేకపోవటంచేత ఉన్నంతలో తనకు మంచి మొగుడే దొరికాడని ఆమె నమ్మింది. అతనితో కాపురం చేసి, పిల్లల్ని కని, అతనికీ, పిల్లలకీ కాచిపోసి కాలం వెళ్లబుచ్చటానికి ఆమె సంసిద్ధురాలయింది. ప్రేమను గురించి ఆమె కలలు కనలేదు సరికదా, ఆలోచించను కూడా లేదు. పెళ్లామైన మనిషి మొగుడిపై చూపించే ఉత్తమమైన అభిమానం ఏమంటే అతనేమన్నా అంటే పడటమూ, అతనికి చేతనైన సేవ చేయటమూ, అతనిచ్చే పూలూ, చీరలూ, నగలూ పెట్టుకోవటమూ, బతికున్నన్నాళ్లూ అతనికి పెళ్లాంగానే ఉండటమూ. ఇందిర దృష్టిలో మొగుడితో పోట్లాడి పుట్టింటికి వెళ్లి కూచునే వాళ్లు, నగలూ అవీ పెట్టలేదని సాధించే వాళ్లు, మొగుడిమీద ఇరుగుపొరుగు అమ్మలక్కలతో చాడీలు చెప్పేవాళ్లు, మొగుణ్ణి వదిలేసి ఎవడితోనో లేచిపోయేవాళ్లూ చెడ్డ పెళ్లాలు. ఈ రకాలను ఆమె స్వయంగా చూసింది. వాళ్లను గురించి చూసిన దానికన్నా ఎక్కువగా విన్నది. ఆ రకాలంటే ఆమెకు అసహ్యం.

నీతిని గురించి ఇందిరకున్న భావాలూ కూడా అతి స్థూలమైనవి; కామబాధ ఏమిటో అది ఎట్లా నివారణ అవుతుందో కూడా ఆమెకు స్పష్టంగా తెలీదు. కాని, రంకుతనం తప్పని ఆమె విశ్వాసం. దానికి కారణమేమంటే రంకుతనం తప్పని అందరూ అంటారు. రంకుతనం చేసేవాళ్లను గురించి అసహ్యంగా చెప్పుకుంటారు. అసహ్యంగా చూస్తారు. వాళ్లని మొగుళ్లు వదిలేస్తారు. వాళ్లకి దిక్కూమొక్కూ ఉండదు. ఆడది మొగుడు లేకుండా నిక్షేపంగా బతకవచ్చు. మొగుడుపోయిన వాళ్లు బతకటంలా? అటువంటిదానికి మొగుడుండగా రంకు మొగుడెందుకూ? అందరు

మొగవాళ్లూ ఒకటే! ఇక కొందరు ఆడవాళ్లు రంకుతనం చెయ్యటం దేనికి అంటే- వాళ్ల పొగరు, తలకాయలో జబ్బు- అంతకంటే ఏమీ లేదు.

చిత్రమేమిటంటే రంకుతనం సుఖరోగాదులకు దారితీస్తుందని, దాని ద్వారా కడుపులు కావటమూ, భ్రూణహత్యలూ మొదలైన చిక్కులేర్పడతాయనీ కూడా ఇందిరకు తెలియదు.

ఇందిరను మనం తప్పుపట్టనవసరం లేదు. సంఘంలో నీతి అనేది అమలు జరుగుతున్నది, నూటికి తొంభైతొమ్మిది పాళ్లు ఇటువంటి విశ్వాసాలమీదే. భార్యాభర్తలు వివాహ బంధానికి కట్టుబడి ఉంటున్నారుకాని, ప్రేమ బంధానికి కట్టుబడి వుండటం లేదు. ఈ వివాహ బంధం ఆడదాన్ని కట్టినంత బలంగా మొగవాణ్ణి కట్టడం లేదేమో. మొగవాడు ఆడదానికంటే స్వేచ్ఛగా నీతిని ధిక్కరిస్తున్నాడు.

❖ ❖ ❖

ఇందిరకిప్పుడు పధ్నాలుగో ఏడు. వచ్చే డిసెంబరు సెలవుల్లో అల్లుణ్ణి ఇక్కడికే తీసుకురమ్మని చడీచప్పుడు లేకుండా అవశిష్టం పూర్తి చేసేద్దామనుకుంటున్నాడు ఇందిర తండ్రి. ఇందిరకు ఒక అన్న మాత్రమే ఉన్నాడు. అతను కూడా ఇందిర మొగుడులాగే బియ్యే రెండో సంవత్సరం చదువుతున్నాడు.

ఇందిర తండ్రి ఏమంత కలవాడు కాడు. ఒకప్పుడేదో అన్నవస్త్రాలకి లోపం లేకుండా ఉండేది. కాని, ఆ రోజులిప్పుడు కలలోకి కూడా రావటం లేదు. ఎప్పుడు కొడుకు చదువు పూర్తిచేసి నాలుగు రాళ్లు తెస్తాడా అని ఆ మానవుడు ఆశపెట్టుకుని ఎదురుచూస్తున్నాడు. కట్నమంటూ చిల్లిగవ్వ అల్లుడికివ్వకపోయినా ఇందిర పెళ్లి చేసేసరికి ఆయన నడుం విరిగిపోయినట్టయిపోయింది. కొడుక్కి ఏ నెలకానెల అరవయ్యో, డెబ్బయ్యో పంపాలంటే పీకలమీదికి వస్తున్నది. నిర్బంధంలో ఉన్న ఖైదీ రోజులు లెక్కించినట్టు ఆయన నెలలు లెక్కిస్తున్నాడు.

తన తండ్రి డబ్బుకోసం పడే ఇబ్బంది ఇందిర చూస్తూనే ఉండేది. ఎంత చెడ్డా తన మొగుడు తన తండ్రికన్నా కాస్త మంచి స్థితిలో ఉండటం తలచుకుని ఆమె సంతోషించేది.

ఆమెకు నీతి అయినా అర్థమయ్యేదిగాని డబ్బు అసలే అర్థమయ్యేది కాదు. ఆమె పక్కనే ఉన్న పార్వతమ్మగారింటికి తరచూ పోతూ ఉండేది. వాళ్లు చాలా డబ్బుకలవాళ్లు. మళ్లీ వాళ్లక్కూడా సెంటు పొలం లేదు. ఆ పార్వతమ్మ మొగుడు ఏవో కంట్రాక్టులు అవీ చేస్తాడు. వాళ్లింట్లో చక్కగా అన్నీ అమరి వుంటై. దేనికీ తడువుకోనవసరం లేదు. ఆవిడ చూసిన చీరల్లా కొంటుంది. పళ్లూ, పూలూ రోడ్డువెంట పోనివ్వదు. కొంటే కాసినీకూసినీ కొనదు. ఊరికే వచ్చినట్టుగా రెండు చేతులా దానం చేస్తుంది. ఆవిడకి పిల్లలు లేరు. ఇందిరను చాలా అపేక్షగా చూసేది. ఇంటికి వస్తే ఊరికే వెళ్లనిచ్చేది కాదు.

వాళ్లింటికి సోమయాజులని ఒకతను వచ్చేవాడు. పార్వతమ్మ అన్న కొడుకట. అతనికి ముప్ఫై ఏళ్లు కూడా వుంటయ్యో, వుండవో. యుద్ధంలో పాతిక ముప్ఫైవేలు సంపాదించాడుట. భలే అందమైన సూటు వేసుకునేవాడు. ఇందిరతో చాలా చనువుగా మాట్లాడేవాడు. నెలకొకసారన్నా వచ్చిపోతూండే వాడు. వచ్చినప్పుడు వారం రోజులూ, పదిరోజులూ ఉండేవాడు. తనను చూసి సంతోషించటానికే అతను ఇంత తరచుగా వస్తున్నాడని పాపం, ఇందిరకు తెలియదు.

ఇందిరకు భావనా శక్తి లోపిస్తే సోమయాజులుకది చాలా ఎక్కువగా ఉంది. అతను రెండేళ్ల కిందటనే ఇందిరను చూసి ప్రేమించాడు. అతన్ని ఆకర్షించింది ఇందిర అందమేనని చెప్పటానికి వీల్లేదు. అతను అందమైన ఆడవాళ్ల మొహం ఎరగనివాడు కాడు. అతని భార్యే అందగత్తె అని ఖ్యాతి పొందిన మనిషి. ఇందిర మొహంలో అమాయకత్వమో, మరేదో అతన్ని మొదట్లో ఆకర్షించింది. ఆమె ఎప్పుడూ తన దగ్గరే ఉంటే తనకు ఇంకో విధంగా లభించని పరమానందం ఏదో లభిస్తుందనిపించేది సోమయాజులుకు. తినటానికి పుష్టిగా ఉండి, తన కోరికలన్నీ అవలీలగా తీర్చుకునేటందుకు డబ్బున్నవాడికి ప్రేమ ఒక జీవితావసరంగా పరిణమిస్తుంది. అందుచేత ఇందిరను సోమయాజులు ప్రేమించాడు. ఇతర స్త్రీలను కామించటానికి ఈ ప్రేమ అతనికి అడ్డు రాలేదు. అయితే ఆ కామం కూడా ఈ ప్రేమకు అడ్డురాదనే చెప్పాలి.

సోమయాజులు ప్రేమ రకరకాల కలలు కనేది. ఇందిరకు మంచి ఇల్లు కట్టించి పెడదామని, ఒక కారును కొనిపెడదామని, ఆమెను సినిమా తారలాగా అలంకరించి తనవెంట తీసుకుని ప్రపంచమంతా పర్యటిద్దామని అతను కలలు కనేవాడు. ఇవన్నీ చేసేటందుకు తన దగ్గర డబ్బు లేదు. ఉన్నా ఇట్లా తనవెంట తిరగటానికి ఇందిర ఒప్పుకోదని అతనికి తెలుసు. కాని, కలలు కనడానికేం?

పార్వతమ్మ ఏమైనా పనిమీద ఏ వంట ఇంట్లోనో ఉండగా ఇందిరను కులాసాగా కబుర్లలో పెట్టేవాడు. శృంగార సంబంధమైన కబుర్లు కూడా చెప్పేవాడు. కాని, ఆమె చలించేది కాదు. ఏది చెప్పినా విని ఊరుకునేది. అతను నవ్వితే తను కూడా నవ్వేది. ఒకసారి నగ్న స్త్రీల ఫొటోలు చూపించాడు. "ఎబ్బే, ఛీ" అన్నది ఇందిర.

"తప్పేం? పువ్వులు అందంగా ఉంటే చూడవచ్చునుగానీ, ఆడవాళ్లు అందంగా ఉంటే చూడకూడదా? ఇటువంటి ఆడది తన దగ్గిరకి వస్తే నూరు రూపాయలిస్తా" అన్నాడు సోమయాజులు. ఇందిర మాట్లాడలేదు.

❖ ❖ ❖

నవంబరు నెల వచ్చింది. సోమయాజులు వచ్చాడు. వచ్చేనెల ఇందిరనూ మొగుణ్ణీ కలుపుతారట అని పార్వతమ్మ చెప్పింది. సోమయాజులుకు ఒళ్లంతా జెర్రులు పాకినట్లయింది. పార్వతమ్మతో తన బాధ కాస్త చెప్పేశాడు.

పార్వతమ్మ అదోరకం మనిషి. ఆమె వస్తుతహా నీతి కలదే. కాని, అవినీతి మనుషులకిచ్చే ఆనందం యావత్తూ ఆమె పరోక్షంగా అనుభవించేది. సోమయాజులు తన ప్రణయ గాథలన్నీ ఆవిడకు పూసగుచ్చినట్లు చెప్పేశాడు.

"ఛీ ఛీ! ఇందిర అమాయిక పిల్లరా!" అన్నది పార్వతమ్మ. కాని, ఆమె పెదవులమీద తాండవం చేసిన మందహాసం సోమయాజులుకు ప్రోత్సాహమిచ్చింది.

ఆ రోజు సాయంకాలం ఇందిర వచ్చిన అయిదు నిమిషాలకల్లా పార్వతమ్మ తలంటుకని బయలుదేరింది.

"పిన్నిగారూ, నేను నురుగు పొయ్యనా?" అన్నది ఇందిర.

"ఎందుకులే! ఇప్పుడే వస్తాగా, కూర్చో. సోమయాజులుతో కబుర్లు చెప్పు" అంటూ పార్వతమ్మ స్నానాల గది చేరింది.

సోమయాజులు సావడి గది తలుపు వేసి ఇందిరను పడకగదిలోకి తీసుకుపోయినాడు. అద్దం ముందు ఆమెతోసహా నిలబడి ఆమెను వెనకనుంచి కావలించుకున్నాడు.

"ఇందిరా, గుడ్డలు లేకుండా కనిపిస్తే నీకు నూరు రూపాయలిస్తాను. నీ అందం చూడాలని ఉంది" అన్నాడు.

"తప్పు కాదూ!" అన్నది ఇందిర.

"ఆ ఫొటోలు తీయించుకున్నవాళ్లు తప్పుడు వాళ్లేనా?"

"మరి అందరూ గుడ్డలు కట్టుకోవటం దేనికి?" అన్నది ఇందిర. ఆమెకు భయమన్నా కలగలేదు.

"ఒళ్లు అంద వికారంగా ఉంటే గుడ్డలు కట్టుకుంటారు. అందమైన ఒళ్లున్నవాళ్లు ఇష్టమైన వాళ్లకు ఒళ్లు చూపించవచ్చు. నేనంటే నీకిష్టం కదూ?"

"ఇష్టమే!"

ఉపాయంగా, తొందరపడకుండా, దడదడలాడే గుండెతో సోమయాజులు ఇందిరను వివస్త్రను చేశాడు. మళ్లీ వెంటనే ఆమె గుడ్డలు కట్టుకోబోయింది. తన నగ్న స్వరూపం చూసుకుని ఇందిర భయపడింది.

"ఉండు తొందరేం!"

"పిన్నిగారు వస్తుంది."

"ఇంకో గంటదాకా రాదు."

ఇందిరను అట్లాగే చేతుల్లోకి ఎత్తుకుని తీసుకపోయి పక్కమీద పడుకోబెట్టాడు. ఇందిరకు బొత్తిగా ప్రపంచ జ్ఞానం లేదని సోమయాజులు గ్రహించాడు. ఆమె భయపడలేదు. తనకి గట్టిగా ఎదురుతిరగలేదు. ఆమెకు తగినంత ఉద్రేకంగానీ, దానివెంట వచ్చే సంతృప్తిగానీ రాలేదు. పైపెచ్చు ఆలింగనాలు, ముద్దులు, కామ సంతృప్తి కలిగించుకునే పద్ధతీ ఆమెకు రోత పుట్టించినై.

సోమయాజులు ఉద్రేకంతోపాటు అతని ప్రేమ కూడా పటాపంచలై వస్తుతహా మంచివాడు కనుక ఆమెమీద జాలి కలిగింది.

"ఇదేమిటో ఇప్పుడు తెలిసింది కనక ఇకముందు ఇష్టం లేకుండా ఈ పని చెయ్యను. నేను చెడ్డపని చేశానని తిట్టుకోకు. నీమీద ఎంతో ప్రేమతోనే ఈ పాడుపని చేశాను. నీకేమీ నష్టం లేదులే. ఎవరితోనూ అనకు. ఈ రహస్యం బయటపడితే నిన్ను కాకులు పొడిచినట్టు పొడుస్తారు" అన్నాడు సోమయాజులు.

ఈ మాటలెందుకంటున్నాడో కూడా ఇందిరకు అర్థం కాలేదు. ఆమెకు అతనిమీద ఏమీ కోపం లేదు. ఇదే తను ఇంతకాలమూ ద్వేషించిన రంకుతనమని కూడా ఆమెకు తట్టలేదు.

కొంతసేపటికి పార్వతమ్మ తలంటు పోసుకుని వచ్చింది. సావిట్లో కూర్చుని ఉన్న సోమయాజులునూ, ఇందిరనూ పరికించి చూసింది! ఇందిర భావరహితమైన కళ్లతో ఆమెకేసి తొణకకుండా చూసింది... సోమయాజులు మొహం చూసేదాకా పార్వతమ్మకు నిజం తెలియలేదు.

"ఇందిరా, నీవు కూడా తలంటుకోరాదటే? చీర ఇస్తాను" అన్నది పార్వతమ్మ. ఇందిర వినిపించుకోలేదు.

"ఇంకా బోలెడన్ని వేణ్ణీళ్లు మిగిలిపోయినై" అన్నది పార్వతమ్మ జుట్టుకు తువ్వాలు బిర్రున బిగిస్తూ. ఇందిర మారు మాటాడకుండా లేచి స్నానాల గదిలోకి పోయింది.

ఆమె తలంటుకుని, పార్వతమ్మ ఇచ్చిన కొత్త చీరె కట్టుకుని, తల చిక్కు తీయించుకుని వదులు జడ వేయించుకుని ఇంటికి బయల్దేరే సమయానికి దీపాలు పెట్టే వేళయింది.

ఆమె సావిట్లోకి రాగానే సోమయాజులు ఎదురుపడి, "ఇందిరా, మాట" అని పక్క వాకిలిగుండా ఆవరణలోకి తీసుకపోయినాడు.

"ఏమిటి?" అన్నది ఇందిర.

"నేను రాత్రికి వెళ్లిపోతాను. మళ్లా ఇప్పట్లో రాను.... ఇంద" అన్నాడు.

"ఏమిటిది?"

"నూరు రూపాయల నోటు. ఎవరికీ కనిపించకుండా దాచు. ఎంతో అవసరం కలిగినప్పుడు వాడుకో, జాగర్త." అన్నాడు సోమయాజులు.

ఆ పచ్చనోటు తాను చేసినదానికి ప్రాయశ్చిత్తమే అనుకున్నాడో, ఇందిర దగ్గర పుచ్చుకున్నదానికి ప్రతిఫలమే అనుకున్నాడో, ఆమెకు తనునుంచి లభించే సహాయానికిది ప్రత్యక్ష తార్కాణమనుకున్నాడో చెప్పలేం.

ఇందిరకు ఆ నోటు అర్థం కాలేదు. అందులో చాలా డబ్బుందని ఆమెకు తెలిసింది. అది తీసుకోవటం తప్పనిపించలేదు. దాన్ని తనకివ్వటంలో సోమయాజులు మంచితనమే ఉందో, చెడ్డతనమే ఉందో కూడా ఆమెకు స్ఫురించ లేదు. దాన్ని తీసుకుని మడిచి, చిన్నది చేసి, రొంటిన దాచుకొని "పోతున్నా" అని చెప్పి వెళ్లిపోయింది.

ఇంటికి పోగానే కూతురి అవతారం చూసి తల్లి, "ఇదేమిటేవ్" అన్నది సంతోషంతో.

"పిన్నిగారు తలంటిపోసి చీరె ఇచ్చింది" అన్నది ఇందిర.

ఇందిరకు వేరే ఒక చిన్న కొయ్యపెట్టె ఉంది. దాని జోలికెవరూ రారు. అందులో ఆమె బట్టలుంటై. బట్టల అడుగున న్యూస్ పేపర్ కాగితం కింద ఇందిర నూరు రూపాయల నోటు దాచింది.

ఇందిరలో మార్పున్నట్టుగా ఎవరూ గమనించ లేదు. ఒకవేళ పైకి మార్పు లేదేమో. కాని, లోపల- ఇందిర బుర్రలో- ఏవో భావాలు ఆకారం పొందటానికి వ్యర్థ ప్రయత్నం చేస్తున్నై.

ఆ రాత్రి అందరూ నిద్రపోయిన తరువాత కూడా ఆమెకు నిద్ర పట్టలేదు. మెడదాకా దుప్పటి తన్నిపట్టి, దాని చాటున తన తొడలు, రొమ్ము నిమురుకున్నది. ఏదో వెలితిగా తోచింది.

రైలు కూత వినిపించింది. మెయిలు కూత. దానిమీద సోమయాజులు వాళ్ల ఊరు వెళ్లి ఉంటాడు. కాని, ఆమెకు సోమయాజులు జ్ఞాపకం రాలేదు. అతన్ని అప్పుడే మరిచిపోయింది. అతను మళ్లీ కనిపించడేమో అనే విచారం ఆమెకేమీ లేదు. కాని, సాయంకాలం అయిన అనుభవం తనకు మళ్లీ ఎప్పటికవుతుందో అని ఆమె విచారించింది. తన మొగుడు తనను నగ్నంగా చూస్తాడా, తనను చేతుల్లోకి ఎత్తుకుంటాడా, ముద్దులాడుతాడా- ఈ విధంగా అనుమానం కలగసాగింది. నాలుగు గంటల క్రితం అసహ్యంగా తోచిన సోమయాజులు చర్యలు ఇప్పుడు తలుచుకుంటే అసహ్యంగా కనిపించలేదు.

❖ ❖ ❖

"అబ్బాయికి పరీక్షకు కట్టటానికి డబ్బు పంపాలిట. ఏం చెయ్యను?" అన్నాడు ఇందిర తండ్రి.

మగవాడు ఆయనకే తెలియకపోతే, ఆడదీ - ఇల్లుదాటి బయటకుపోని మనిషి- ఇందిర తల్లి ఏం చెబుతుందీ?

డబ్బు పుట్టించటానికి తండ్రి పడుతున్న పాట్లూ, బాకీదార్ల చేత అడిగించుకుంటున్న మాటలూ, సమస్తమూ ఇందిరకు తెలుస్తూనే ఉంది. తన పెట్టెలో ఉన్న నూరు రూపాయల నోటుతో చాలా భారం తొలగిపోతుంది. కాని, ఎట్లా ఇవ్వటం? ఎక్కడిదంటే ఏం చెప్పాలి? తన తల్లికో తండ్రికో దొరికేటట్టుగా ఎక్కడన్నా పెడితే? వాళ్లు దాన్ని తీసుకుని సంతోషిస్తారా? "ఇదెక్కణ్ణించి వచ్చింది?" అని అడగరూ? వాళ్లిద్దరికీ తెలియకపోతే ఇక తనకేగా తెలియవలసిందీ?

పోనీ "పిన్నిగారి" దగ్గర తీసుకొచ్చినట్టు నటిద్దామంటే, మొదటి సంగతి తన తండ్రి ఒప్పుకోడు- ఆవిడ అదివరలో పెట్టిన పెట్టుబడికే ఆయన చాలా చిన్నబుచ్చుకుంటున్నాడు. ఆ మాట అట్లా ఉండగా "పిన్నిగారు" నేనివ్వలేదని తన తల్లితో అనేస్తే... తన రహస్యం ఆవిడకు తెలుసునని ఇందిరకు ఏ కోశానా అనుమానం లేదు.

అట్లాగూ కాకపోతే ఎవరిచేతనన్నా అన్నకు డబ్బు మనియార్డరు చేయిస్తే? ఎవరు చేస్తారు? వాళ్లు ప్రశ్నలడగరూ? తనవంటి చిన్నపిల్ల దగ్గర నూరు రూపాయల నోటుందంటే ఎవరికన్నా అనుమానమేగా? పైగా తనకు అన్న చిరునామా కూడా తెలీదు.

వారం రోజులయింది. ఇందిర తండ్రి అందరిచేతా లేదనిపించుకున్నాడు. ఆఖరుకు ఇందిర ఒంటిమీద రెండు వస్తువులు తాకట్టు పెట్టి కొడుక్కు డబ్బు పంపించాడు.

ఇందిర చూస్తూ ఊరుకుంది.

డిసెంబరు వచ్చింది. సెలవులిచ్చారు కాలేజీలకు. ఇందిర అన్న ఇంటికి వచ్చాడు. ఇంకో వారంలోగా ఇందిర మొగుడే వస్తాడు. ఇందిర వస్తువులింకా తాకట్టులోనే ఉన్నై. ఇందిర తండ్రి యమ చెర అనుభవిస్తున్నాడు. వాటిని విడిపించటానికి డెబ్భై ఐదు రూపాయలు కావాలి. ఎక్కడనుంచి వస్తుంది? ఎవరింటికి కన్నం వేస్తే ఎవరూరుకుంటారు?

రేపే వెంకట నారాయణ వస్తున్నాడు. ఇందిర తల్లిదండ్రులతో చెప్పకుండా పార్వతమ్మ గారింటికి పరిగెత్తింది.

"పిన్నిగారూ నాకు వంద రూపాయలు అర్జంటుగా కావాలి. అప్పివ్వరూ?" అని అడిగింది ఇందిర.

"వంద రూపాయలా? ఇద్దునుగానీ, మీ బాబుగారికి తెలిస్తే కేకలేస్తారే" అన్నది పార్వతమ్మ. ఇందిర తండ్రికి అప్పిస్తే వెంటనే రాదని ఆవిడకు తెలుసు. పార్వతమ్మ ఎంత దుబారా మనిషో, ఆవిడ మొగుడంత జాగ్రత్తగల మనిషి. ఒకట్లూ ఐదులూ పెళ్లాం ఖర్చు చేస్తుంటే ఆయనకు తెలిసికూడా ఊరుకునేవాడు. ఏనాడు ఆవిడ ఖర్చు ఐదు దాటినా పట్టుకునేవాడు.

పార్వతమ్మ ఇవ్వదని భయం వేసింది. ఇందిర ఇంకో ఆలోచన చేసింది.

"ఉంటే ఒక వంద ఇవ్వండి పిన్నిగారూ. మళ్లా రేపో ఎల్లుండో మా నాన్న తప్పక తీరుస్తారు. నాదీ పూచీ" అన్నది ఇందిర.

పార్వతమ్మ అనుమానిస్తూనే పది రూపాయల నోట్లు ఎంచి ఇచ్చింది. ఇందిర మొగుడు వచ్చేలోగా నగలు కొంప చేరినై.

మర్నాడుదయమే తన భర్త తలంటి పోసుకుంటుండగా ఇందిర తన పెట్టెలో నూరు రూపాయల నోటు తీసుకుపోయి పార్వతమ్మకిచ్చేసింది.

"ఓసి నీ ఇల్లు బంగారంగానూ, అప్పుడే తెచ్చిచ్చావుటే.... ఔనుగానీ, మీ ఆయనొచ్చాడా?" అంటూ పార్వతమ్మ ఏవో వరసలాడి పంపించింది.

మధ్యాహ్నం వేళ ఇందిర తల్లి ఫలహారం యేపుతుండగా పార్వతమ్మ వచ్చింది. ఇందిర మొగుణ్ణి పలకరించింది. పోతూపోతూ ఇందిర తల్లితో "ఔనుగానీ, డబ్బు ఇంతలోనే పంపించకపోతే ఏం మునిగిపోయిందీ?" అన్నది.

"ఏం డబ్బు?" అన్నది ఇందిర తల్లి.

"నిన్న నేను అప్పిచ్చిన దబ్బు వెంటనే పంపించారే? పెట్టెలో ఉంటే పెట్టి తూటి పడుతుందన్నట్టు?" అన్నది పార్వతమ్మ.

"ఎవరిచ్చారు?"

"మీ ఇందిరే" అన్నది పార్వతమ్మ.

"దానికెక్కడిదీ? ఎవరిచ్చారు?" అన్నది ఇందిర తల్లి.

పార్వతమ్మ ఏదో మాట వరసకన్నదిగాని, ఇందిర తల్లి దాన్నిగురించి పంచాయతీ ఆరంభిస్తుందని కల్లో కూడా అనుకోలేదు.

"మీ ఆయన పంపించారేమోలే" అన్నది పార్వతమ్మ.

"మా ఆయన ఎక్కడిచ్చారు? నాకు తెలీదూ?" అన్నది ఇందిర తల్లి.

అన్నీ వైనంగా తెలితేగానీ వదిలిపెట్టలేని రకం ఇందిర తల్లి. ఆవిడ గబగబా వెళ్లి నిద్రపోతున్న ఇందిరను లేపింది.

"ఏమే. నువ్వు పార్వతమ్మగారికి బాకీ తీర్చావా?" అన్నది తల్లి.

"ఏం బాకీ నాకు తెలీదే" అన్నది ఇందిర.

పార్వతమ్మకు ఏదో అర్థమైనట్టయింది.

"ఓసి పిచ్చిదానా, నిన్న తీసుకున్న రూపాయి ఇవాళ ఇవ్వలేదుటే?" అన్నదావిడ ఇందిరతో. ఇందిర తల్లికంతా అర్థమైంది!

"సారి, రూపాయి మాటా మీరు మాట్లాడుతున్నదీ?" అన్నదావిడ.

ఇందిర తృప్తిపడింది. ఇందిర తల్లి తృప్తిపడింది. పార్వతమ్మ కూడా తృప్తిపడింది. ఇదంతా ఆలకించిన వెంకట నారాయణే తృప్తి పడలేదు. ఎప్పుడు రాత్రి అవుతుందా అని అతను వేచి ఉన్నాడు.

❖ ❖ ❖

రాత్రి తొమ్మిది దాటగానే ఇందిరను ఉన్నంతలో అలంకరించి మొగుడి గదిలోకి పంపించారు. ఆమె లోపలికి రాగానే వెంకట నారాయణ పక్కమీది నుంచి లేచి వచ్చి గది తలుపు గడియపెట్టాడు.

ఇందిర అతనివెంట పక్క దగ్గిరికి పోలేదు.

"రా" అన్నాడు వెంకట నారాయణ. అందులో ఏ విధమైన లాలిత్యంగాని లేదు. అధికారం ఉంది. ఆశలు రేగే హృదయంతో ఇందిర అతన్ని సమీపించింది.

"అయితే నువ్వు వాళ్లదగ్గరా, వీళ్లదగ్గరా దబ్బులు చేబదులు పుచ్చుకుని పెద్దవాళ్లకు తెలియకుండా తీర్చేస్తుంటావా ఏం?" అన్నాడు.

"తప్పా?" అన్నది ఇందిర.

"తప్పు కాదా? అణా కాదు, బేడా కాదు, రూపాయా! నువ్వు రూపాయిదాకా ఎందుకు-అప్పు చేయవలసి వచ్చింది?"

"ఏదో చేశాను."

"నా దగ్గర కూడా దాపరికమే?"

"దానికీ దానికీ చేశాను. నాకిప్పుడు జ్ఞాపకం లేదు."

"నిన్న చేసిన అప్పు దేనికి చేశావో జ్ఞాపకం లేదా? నాతోనే అబద్ధాలు?"

"నా కోసం చెయ్యలేదు. ఇంట్లో ఖర్చుకని చేశాను."

"ఇంట్లో ఖర్చుకని నువ్వు అప్పు చెయ్యాలా? మీ వాళ్లు తెచ్చుకోలేరూ?"

"నాకావిడ దగ్గర చనువు. అందుచేత అడిగితే ఇస్తుంది."

"ఎందుకు చనువూ? నీకూ, ఆవిడకు ఏమిటి ప్రత్యేక సంబంధం?"

ఈ ప్రశ్నల పరంపర ఒకంతట ఆగలేదు. ఉప్పు పాతరల్లే ప్రశ్నలు ఊరుతూనే ఉన్నై. అతని ప్రశ్నలకన్నా ఆమెకు విసుగెత్తించినదేమంటే అతను ప్రశ్నలు వేసే పద్ధతి.

వెంకట నారాయణకు ప్రణయ సంబంధమైన అనుభవం ఏమీలేక ఈ చొప్పదంటు ప్రశ్నలు వేస్తున్నాడని ఇందిరకు తట్టలేదు. కాని, తెల్లవారేలోపుగా ఆ సంగతి కూడా అర్థమైంది.

మర్నాడు ఇందిర పార్వతమ్మగారింటికి వెళ్లింది. గడచిన ఒక్క రాత్రిలోనే ఇందిర పదేళ్లు పెరిగింది. ఆమె భావనా శక్తి నూరింతలు పెరిగింది.

"నిన్న నన్ను రక్షించారు" అన్నది ఇందిర.

"నాతో చెప్పగూడదుటే? నీ డబ్బు నువ్వు తీసుకుపో" అన్నది పార్వతమ్మ.

"ఉంచండి. మా నాన్న ఎప్పటికిస్తాడో" అన్నది ఇందిర.

"అప్పిచ్చానని మా వారితో చెబితే కోప్పడ్డాడు. ఊరికే ఇవ్వకపోయినావా అని!"

"అట్లా అయితే సోమయాజులుగారికి ఇచ్చెయ్యండి."

"నువ్వుంచుకోవే!"

"దేనికీ? ఆయన దగ్గర తీసుకున్నది చాలదూ?" అన్నది ఇందిర.

"మీ ఆయన.... ఎటువంటి వారే!"

"పుచ్చుకుంటే ఆయన దగ్గర పుచ్చుకోవాలి నూరు రూపాయలూనూ" అన్నది ఇందిర.

చిత్రమేమంటే ఇందిర బుద్ధి వికసించినాక ఎన్నడూ అవినీతిగా ప్రవర్తించటానికి ప్రయత్నించ లేదు. తనకు ప్రేమ అంటే ఏమిటో అర్థం కావటం వల్ల ఆ మొగుడిమీదనే ప్రేమ చూపటమూ, ప్రేమ చూపే పద్ధతులు అతనికి నేర్పటమూ ఆమెకు సాధ్యమయినై.

ఇవాళ ఎవరైనా ఇందిర వెంకట నారాయణరావుల దాంపత్యాన్ని ఆదర్శంగా చెప్పుకుంటారు.

❄

ఆంధ్రజ్యోతి మాసపత్రిక, జూలై 1949